

Una preposició esmunyedissa

Els dos casos que comentàvem ahir d'ús indegut de la preposició a —S'invita «als» barcelonins que... «A» que compareguin... en lloc de S'invita els barcelonins... que compareguin...—, són dos casos generals, és a dir, perfectament previstos i establerts al nostre sistema sintàctic, que no poden oferir cap dubte a qui en tingui una noció precisa, malgrat la multiplicitat imprevisible de casos concrets —és a dir, de verbs diferents— que la pràctica del llenguatge li pot plantejar.

Però no tots els casos d'ús de les preposicions febles es poden subjectar, ni de bon tros, a unes normes gramaticals o sintàctiques que els resolguin sistemàticament. En la introducció d'expressions adverbials, especialment de temps i de mode, és més aviat l'ús idiomàtic —que cal, per tant, conèixer en cada cas concret— el que ha de determinar si la seva presència és necessària o no com a element introductor. Com que, a més, es dona la circumstància que la preposició a, que consta d'un simple so vocàlic neutre, té moltes ocasions o possibilitats d'ésser assimilada, en una elocució normal, per algun dels dos mots contigus, sia per l'anterior, sia pel següent, són nombroses les expressions en què es dubta, a l'hora d'haver-les d'escriure, pel que fa a la presència —necessària o improcedent— d'aquesta preposició. Heus ací alguns dels casos que en tenim anotats:

Amb la preposició a: Vindran demà a la tarda. Ens va telefonar ahir al matí. Passeu d'aquí a vuit dies. Ho acabaré d'aquí a una setmana.

Sense la preposició a: Això es va esdevenir l'any 1956. Les obres s'iniciaren l'any 1960. No podien donar l'abast. Hi sol anar un dia la setmana. Li telefona dos cops el dia. Ell vinga insultar-lo, vinga amenaçar-lo, i l'altre sense dir res.

En els complements d'infinitiu d'un verb tan corrent com tornar, cal remarcar la discrepància entre la construcció usual al Principat, amb la preposició, Ja torna a ploure, i la pròpia de les Balears, sense: Ja torna ploure.

ALBERT JANE